

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, О. Ворошилов, С. Горова. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 70
(22 вересня 2009 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	3
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	6
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	12
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	16
ПОЛІТИКА	24
ЕКОНОМІКА	27

КИЇВ 2009

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент України В. Ющенко перебуває у США для участі в роботі 64-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН

У рамках візиту глава держави виступив із промовою в Раді зовнішніх зносин. „Для нас відносини із США – відносини стратегічні. Це відносини друзів”, – наголосив В. Ющенко у своєму виступі в Раді зовнішніх зносин. Глава держави зауважив, що особливий характер відносин між Україною та США закріплено в підписаній минулого року українсько-американській Хартії про стратегічне партнерство. За його словами, це документ-орієнтир, що засвідчує велике значення, якого Україна та США надають одне одному і в регіональних, і у глобальних відносинах.

Президент також зазначив, що Україна цінує підтримку з боку США у здобутті нашою державою статусу країни з ринковою економікою та вступі до СОТ.

У своєму виступі перед членами Ради, серед яких відомі експерти, науковці і громадські діячі, глава держави, зокрема, відзначив демократичні здобутки України за останні роки та виклав бачення сучасних політичних процесів у нашій країні.

В. Ющенко також відзначив здобутки України у відносинах з Європейським Союзом, окреслив перспективи подальшого розвитку співпраці, зокрема в контексті підготовки Угоди про Асоціацію з ЄС.

Окремими темами виступу були питання реалізації Україною політики євроатлантичної інтеграції та розвитку відносин стратегічного партнерства зі Сполученими Штатами Америки.

Президент України також виклав підходи України до актуальних питань регіональної безпеки, розвитку відносин з Російською Федерацією.

Програмою поїздки передбачено також проведення ряду двосторонніх зустрічей В. Ющенка з керівниками іноземних держав та організацій, а також зустрічі з представниками американських ділових кіл, політиками, представниками української та єврейської громад. Зокрема, В. Ющенко проведе двосторонні зустрічі з лідерами Бразилії, Литви, Фінляндії, Швеції та інших країн.

Заплановані окремі переговори Президента України з Генеральним секретарем Північноатлантичного альянсу А. Фог Расмуссеном, Генеральним секретарем Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН Ж. Дюфом.

Також плануються зустрічі глави держави з представниками української громади США та представниками американських політологічних, наукових та експертних кіл.

Президент України прийняв рішення відвідати США з огляду на універсальність міжнародного майданчику в Нью-Йорку. Упродовж неповних

трьох днів візиту глава держави матиме змогу в різних форматах обговорити фактично усі найбільш пріоритетні питання зовнішньої політики України та міжнародних відносин, які мають безпосередній вплив на життя українських громадян: від зміни клімату, охорони довкілля, розвитку альтернативної енергетики, боротьби з піратством, до глобальної та регіональної безпеки, європейської та євроатлантичної інтеграції, гуманітарних, торговельно-економічних та інших питань.

У складі української офіційної делегації – глава Секретаріату Президента України В. Ульянченко, заступник глави Секретаріату Президента України А. Гончарук, т. в. о. міністра закордонних справ України В. Хандогій, перший заступник секретаря Ради національної безпеки і оборони К. Грищенко, директор Національного інституту стратегічних досліджень Ю. Рубан (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2009. – 22.09).

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горва, влас. кор.

Счетная палата: о государственном долге и проблемах бюджета Пенсионного фонда...

“Государственный долг Украины увеличился по всем направлениям”, об этом, а также о проблемах бюджета Пенсионного фонда и возможных бюджетных рисках говорил на пресс-конференции, которая состоялась в информационном агентстве Интерфакс, председатель Счетной палаты Украины В. Симоненко.

Он сообщил о том, что Счетная палата проанализировала выполнение „тех параметров, которые были заложены в законе о государственном бюджете в 2008–2009 гг. по вопросам Государственного долга” и, к сожалению, получила „печальные” цифры.

Государственный долг Украины за 2008 г. возрос ровно в два раза. Более того, он превысил те параметры, которые были заложены отдельной статьей в законе о Государственном бюджете. „Прямой государственный долг был „перевыполнен” на 44,8 млрд грн и достиг 130 млрд грн. Статьей же была определена его граничная черта в 89,1 млрд грн”, – отметил В. Симоненко.

Государственный долг увеличивается по всем позициям: гарантированный, прямой, внутренний и внешний.

Внешняя задолженность на одного жителя превысила тот рубеж безопасности, который определен директивными документами. На 01.01.2009 г. он составлял 248 долл. на одного жителя, а на сегодняшний день – больше 268 долл. Если взять экономически активное население (от 17 до 70 лет), то эта цифра составляет около 4000 грн. Положение усугубляется еще и тем, что 80 %

государственного долга это – валютная составляющая.

„После проведенной экспертизы мы сделали вывод о непредсказуемости рисков для государственных финансов и наличии реальной угрозы долговой безопасности страны”, – подчеркнул В. Симоненко. По его мнению, такая ситуация сложилась, прежде всего, по причине того, что не создано основного правового поля, которое должно регулировать и учитывать государственный долг. Уже несколько лет отсутствует программа государственной долговой политики. „Все эти условия создает бесконтрольность и безответственность тех лиц, которые отвечают за эту часть нашей экономической политики. А это – руководство Кабинета Министров и Министерства финансов. Без каких либо исключений я могу четко сказать, что все положения Бюджетного кодекса, регулирующие процессы создания регистраций государственного долга, – нарушены. Более того, по нашей оценке, поданная Минфином и Казначейством отчетность о государственном долге за 2008 г. не соответствует фактическим положениям дел”, – подчеркнул председатель Счетной палаты Украины.

Он также сообщил, что о происходящих процессах Счетная палата официально информировала Президента Украины, Кабинет Министров и Верховную Раду. „Реакция была больше чем оригинальна. Слова, недавно произнесенные нашим Премьер-министром, говорят о многом. Ну, прежде всего, был выдвинут аргумент, что в силу того, что наш государственный долг не превышает 30 % ВВП – никакой угрозы нет. Более того, в США, Южной Корее, и Японии эти цифры гораздо выше, и там не существует никакой угрозы. В итоге – запас прочности Украины очень и очень высок”, – так, по словам В. Симоненко, реагировала Ю. Тимошенко на сложившуюся ситуацию.

В то же время сравнивать ситуацию в Украине со странами с ведущей экономикой не только не корректно, но и абсолютно неправильно с методологической точки зрения. Ведь, ни США, ни Япония не привлекает иностранных кредитов для развития своей экономики. Они сами являются наибольшими кредиторами в мире. У них совершенно другая структура долга. Там долг формируется за счет размещения государственных ценных бумаг, основным держателем которого является население. „Отсюда надо вспомнить тот постулат, который говорит о том, что кому правительство должно, тому оно и служит. Наше правительство должно не народу. Когда анализируешь все это, создается такое впечатление, что эти прописные истины в системе управления государственными финансами, у нас руководящие структуры правительства либо не знают, либо игнорируют”, – говорил В. Симоненко.

Он проинформировал о том, что только за первое полугодие текущего года долг Украины возрос еще на 67 млрд грн и превысил отметку 256 млрд грн. В законе о государственном бюджете на 2009 г. эта цифра составила 193 млрд грн, а „мы уже по итогам восемь месяцев достигли цифры 256 млрд грн”.

Представленный журналистам анализ динамики бюджета Пенсионного фонда за последние три года показывает, что его доходы возросли в 1,5 раза, а расходы

почти в 1,7 раза. В текущем году бюджет пенсионного фонда уже составляет 164 млрд грн. Это больше 60 % от расходов государственного бюджета.

При этом темпы роста расходов Пенсионного фонда в последние годы были больше темпов роста его доходов, а также фонда оплаты труда и номинального ВВП, что может привести к возникновению дефицита Пенсионного фонда. На 2009 г. он утвержден в размере 13 млрд грн.

В текущем году продолжается практика предоставления Госказначейством беспроцентных кредитов, в соответствии со ст. 58 Закона о Госбюджете на 2009 г. Уже только за восемь месяцев в этом году Пенсионным фондом получено 23,4 млрд грн кредита с госбюджета, с которых, по состоянию на 1 сентября, не погашено 11 млрд грн, или почти половина полученного кредита (по итогам семи месяцев этот показатель составлял 9,8 млрд грн, то есть возрос за месяц на 1,2 млрд грн) При этом долг по кредиту за прошедший год в сумме 4,7 млрд грн до сих пор не списан.

Таким образом, фактически по итогам восьми месяцев реальный дефицит бюджета Пенсионного фонда уже составляет 11 млрд грн, или 85 % утвержденного Пенсионному фонду годового дефицита. А 4,7 млрд грн, по сути, являются потерями государственного бюджета.

„Показатель ВВП является ключевым в планировании бюджетных доходов. Государственный бюджет на текущий год принимался, выходя из его роста на 0,4 %. Но, согласно экспертной оценке Счетной палаты, за семь месяцев реальный ВВП снизился на 17,6 %”, – говорится в пресс-релизе, предоставленном журналистам. По итогам текущего года, спад достигнет приблизительно 15 %, что угрожает недополучением, как минимум, 20 млрд грн запланированных доходов.

Учтенный при утверждении государственного бюджета уровень инфляции в размере 9,5 % является заниженным. За восемь месяцев текущего года потребительские цены уже возросли на 8,2 %. По экспертной оценке Счетной палаты, к концу года рост цен на потребительском рынке превысит 15 %. Инфляционные процессы привели к реальному снижению основных государственных социальных гарантий, и, соответственно, к падению жизненного уровня. Так, минимальная заработная плата, по сравнению с январем, номинально возросла на 4,1 %, но по реальным подсчетам, с учетом инфляции, снизилась на 4 %. А минимальная пенсия номинально возросла на 2,9 %, тогда как реально она снизилась на 5,2 %.

В то же время, в условиях „замораживания” размера прожиточного минимума фактически на уровне октября прошедшего года (626 грн), с учетом инфляции за последние 10 месяцев этот показатель реально снизился больше чем на 14 %.

„Для компенсации реального снижения основных государственных социальных гарантий и стандартов, не говоря уже об их повышении, необходимы серьезные финансовые ресурсы, которых, фактически, нет”, – подчеркивает пресс-служба Счетной палаты, подводя итоги проверки выполнения бюджета.

(Информация СІАЗ)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Бюджетні оцінки та перспективи

Як вимагає Бюджетний кодекс, уряд вчасно подав на розгляд Верховної Ради проект бюджету на 2010 р. І хоча підготовка головного кошторису держави на наступний рік з повним правом може бути названа справою не просто складною, а складною у квадраті – адже майбутній бюджет має враховувати не лише кризові реалії, а й буде передвиборним, урядовці, презентуючи його, просто випромінювали оптимізм.

За урядовими прогнозами, на 3,7 % порівняно з 2009 р. очікується зростання ВВП. Доходи зведеного бюджету в наступному році становитимуть близько 285 млрд грн, витрати – близько 323 млрд грн. Граничний дефіцит заплановано в межах 46,7 млрд грн (3,97 % – як на цьому і наполягав МВФ, щоправда, у рекомендаціях фонду йшлося про нестачу, „сукупну” з дефіцитом „Нафтогазу”). При цьому уряд розраховує на внутрішні запозичення в розмірі 120 млрд грн.

Під час презентації проекту Держбюджету Прем'єр не скупилася на похвали „команді, яка, слава Богу, виявилася зараз при владі” і справилася в ситуації, коли „навіть найкращі фахівці й нобелівські лауреати, які запрошувалися Організацією Об'єднаних Націй і світовими фінансовими організаціями, не мали конкретних відповідей і рецептів на ті виклики, що виникали під час кризи”. Саме з огляду на кризові реалії, що вносять корективи в економічні плани, Ю. Тимошенко підкреслювала, що розроблений проект має стати бюджетом розвитку, наголошуючи на його „консервативності” і збалансованості.

Незважаючи на принцип „уряд прогнозує, а криза коригує”, українські чиновники переконані в тому, що виконати бюджет вдасться „з запасом”. Основні надії покладаються на поживлення виробництва і потенційне поліпшення кон'юнктури світового ринку для українського експорту. Крім податкових надходжень від промисловості і гіпотетичного залучення інвесторів, в уряді розраховують на оновлені у 2009 р. акцизні збори і такі стандартні інструменти наповнення бюджету, як приватизаційні кошти та випуск облігацій внутрішньої державної позики.

Головною особливістю майбутнього бюджету оголошено орієнтованість його на розвиток. Проект передбачає спрямувати 27 млрд грн у Стабілізаційний фонд і ще 45 – на державні гарантії за кредитами. Таким чином планується підтримати проекти, пов'язані з Євро-2012, програми енергозбереження (у фонді енергозбереження – 3,2 млрд грн, які розподілятимуться без участі Верховної Ради, за прямими вказівками уряду). Кошти Стабфонду покликані також сприяти розвитку економіки: від підтримки проектів космічної галузі до виділення понад

3 млрд грн на здешевлення кредитів і інвестування проектів для агропромислового комплексу та майже 7 млрд грн на потреби вугільної промисловості.

Окрім принципового курсу на розвиток, „родзинками” презентованого бюджету стали ще два проекти. Перший – зміна принципу фінансування місцевих бюджетів, із відповідною зміною схеми перерозподілу надходжень. За словами Прем'єра, у бюджеті-2010 буде принципова новація – „радикальний перерозподіл фінансових ресурсів з центру, тобто з Банкової, Грушевського та інших центральних вулиць Києва в села, селища і міста”. Крім того, місцевим бюджетам, особливо сільським, планується надавати додаткові трансферти, а також відрахування із спецфонду на інфраструктурні проекти.

Інша особливість бюджету – помірковане збільшення соцстандартів, причому ця поміркованість у контексті виборчих перегонів видається актом політичної мужності. Ця поміркованість знаходить підтримку переважної більшості експертів. Так, директор Інституту бюджету і соціально-економічних досліджень І. Щербина зазначає: „Якщо на 2010 р. бюджет, як і раніше, наповнюватиметься не через збільшення активності промисловості, не через оздоровлення банківського сектору, а виключно через друкарський верстат, то будь-яке збільшення соціальних стандартів і гарантій, урешті-решт, призведе, разом зі всіма іншими складовими, до чергового витка інфляції”.

Ю. Тимошенко у свою чергу не втомлюється пояснювати: грошей на різке підвищення соціальних стандартів немає, але зростання мінімальної зарплати 2010 р. (грудень до грудня) становитиме 16,3 %. Чи задовольнить таке рішення членів фракції ПР, які блокують роботу парламенту з метою підвищення соцвиплат, покаже час, але В. Янукович вже попередив, що якщо проект бюджету 2010 р. таки розглядатиметься у ВР, фракція ПР звертатиме особливу увагу на те, аби в ньому був передбачений належний рівень соціального захисту українських громадян.

Як би там не було, але в проекті Держбюджету уряд продемонстрував прагнення поєднати прогрес і у соціальній, і в інноваційній сферах. Попри це він став об'єктом критики практично зусібіч.

Презентований урядовий проект бюджету обговорювався на зустрічі Президента з провідними науковцями та експертами, присвяченій проблемам економічної і фінансової кризи та перспективам розвитку економіки.

В. Ющенко висловив стурбованість тим, що економічний бюджетний фіскальний процес „сильно політизований”. Стурбованість Президента викликав ряд питань. „Пропонується баланс бюджету 280 млрд, із них покривається за рахунок дефіциту бюджету 46 млрд плюс 50 млрд – так звана рекапіталізація, яка методично виводиться за баланс показника. Тобто це дефіцит, який є, тільки умовно для політиків він виводиться за рамки цього показника. 10 млрд – платежі НБУ. Ми виходимо на 106 млрд. Яка методика не була б, проблема полягає в тому, що 106 млрд є дефіцит бюджету, зовнішнє кредитування – нуль, внутрішнє кредитування – нуль. Тобто 106 млрд – це друкарський станок, це емісія. Бюджет

країни – 280 млрд, який покривається емісією в 106 млрд.

Державний борг на 1 січня 2009 р. становив 90 млрд; на грудень поточного року він становитиме 193 млрд; на грудень наступного року урядом планується 343 млрд. Мені дивно, що дуже поширено лунає заклик, що нічого страшного немає, запозичувати Україні треба, бо у нас рівень зовнішнього боргу не є таким критичним, як у деяких країнах (у тому числі Заході). Питання навіть не у величині боргу – питання в тому, як він покривається. Якщо ми малюємо, що в наступному році уряд запозичить 150 млрд – і це буде друкарський станок, то такої політики запозичення національна економіка, люди, з точки зору реальності зарплати і пенсії, не витримають.

Хотів би назвати ще одну цифру. Якщо обрахувати на рівні проекту бюджету 2010 р., що Україна отримає через запозичення і сформує борг уряду 343 млрд, у 2010 р. його обслуговування за обсягом витрат буде більше, ніж фінансування української освіти, медицини, оборони разом взятих”, – зазначив В. Ющенко. На думку Президента, існуючі тенденції дають можливість говорити, що відновити економічну активність можливо тільки через кілька років – якщо в економіці і в соціальному секторах не будуть творитися відповідні реформи. „Сьогодні бюджетна політика є гальмом номер один в економічному розвитку національних підприємств”, – підсумував Президент.

Його підтримав голова Фонду підтримки реформ, экс-міністр фінансів України В. Пинзеник, який попередив, що без проведення реформ „існують зростаючі ризики переходу до суто українського варіанта кризи з досить важкими наслідками для країни”.

„Це бюджет передвиборних обіцянок, хитрості і боягузтва, за які доведеться відповідати завтрашнім поколінням українців”, – переконаний перший заступник глави Секретаріату Президента О. Шлапак. За його словами, уряд обійшов увагою податкову, соціальну, бюджетну сфери. Створення ж більше десяти тисяч місцевих бюджетів він називає „псевдореформою”. „Уряд закладає для себе унікальну можливість ручного маніпулювання кожним з 12 тисяч бюджетів”, – запевняють у СП. З такими оцінками солідарні і в Партії регіонів. Так, Б. Колесников висловив побоювання, що на місцях маніпулюватимуть грошима на користь провладних сил.

“У бюджеті значно завищена прибуткова частина і істотно занижена витратна його частина. А коли буде невиконання витратної частини, виникне необхідність втручання в економіку ручними методами, тобто знову комусь потрібно буде рятувати країну”, – переконує “регіонал” Ю. Бойко.

“Бюджет-2010 не лише не здатен вивести країну з кризи, але й посилює негативні проблеми в економіці та соціальній сфері”, – вважає народний депутат України, член парламентської фракції Партії регіонів, міністр економіки в опозиційному уряді І. Акімова. За її словами, уряд планує в 2010 р. зростання доходів більш ніж на 40 % від фактично отриманих у 2009 р. „Звідки візьмуться додаткові доходи, уряд мовчить”, – підкреслила вона. Крім того, депутат

наголосила, що навіть за найоптимістичнішого сценарію рівень держборгу може досягти 42 % ВВП, і Кабмін зможе його нарощувати далі без контролю парламенту.

Утім, було б дивно, якби будь-який кошторис країни, не кажучи вже про передвиборний, зустрів всезагальне схвалення. Робити поправку на бажання різних політичних сил пропіаритися на бюджеті в очікуванні електоральних дивідендів, без сумніву, треба. Але навіть якщо залишити за дужками політичні міркування урядових опонентів, запитань до бюджету виникає явно більше, ніж уряд готовий надати відповідей.

Головне з них – наскільки правдоподібні основні макроекономічні показники. І хоча прогноз майже чотиривідсоткового зростання ВВП у економістів не викликає особливих протестів, головним чином тому, що на фоні нинішніх провальних показників 2010 р. зобов'язаний стати роком економічного зростання, іншим цифрам віри набагато менше.

Так, плани отримати 285 млрд грн прибутку порівняно з 324 млрд витрат Кабмін ухвалив, виходячи з певних припущень. Зокрема, при створенні бюджету враховувалося, що світова ціна на метал зросте на 5–8 %, а валютний курс у середньому становитиме 7,5 грн/дол. Проте урядове бачення долі національної валюти поділяють не всі експерти. “Я вважаю, що в 2010 р. курс буде більше 9 грн за долар. Теоретично, можна добитися курсу 7,5 грн, але втрати економіки при цьому будуть більшими, ніж позитивний ефект”, – вважає економіст Міжнародного центру перспективних досліджень О. Жолудь. Підстав для сумнівів у зміцненні української грошової одиниці вистачає. Вплинути на неї можуть різні фактори: від реального рівня зростання економіки та успіхів зовнішньоекономічної діяльності, до необхідності здійснювати виплати зовнішнього боргу та схильності уряду до випуску облігацій внутрішньої державної позики, що їх окрім Нацбанку практично нікому викуповувати. Власне, позиція НБУ, який до останнього зволікав із затвердженням основ кредитно-грошової політики на майбутній рік та наполягав на середньому курсі 8,6 грн/дол досить показова в цьому плані.

Наступним суперечливим моментом залишається ціна на газ, закладена в бюджеті. За прогнозами уряду, серед-ньорічною ціною-2010 для блакитного палива буде 260 дол./тис. куб. м, але цей прогноз також ставиться під сумнів. З одного боку, вистраждане формульне ціноутворення демонструє похмуріші, ніж це бачиться уряду, перспективи завдяки зростанню цін на нафту і нафтопродукти, до яких прив'язується і вартість газу. З іншого – з наступного року завершується дія 20-відсоткової знижки від “Газпрому”. З огляду на ці та інші обставини для деяких експертів газова кон'юнктура виглядає не дуже обнадійливо. Так, за підрахунками аналітиків інвестиційної компанії “Драгон Капітал”, вартість палива досягне в середньому 310 дол./тис. куб. м.

У експертному середовищі висловлюються побоювання і стосовно того, що уряд зможе втриматися в межах 9,7 %, передбачених у проекті бюджету. Реальним

і при цьому оптимістичним економісти вважають показник на рівні 12–13 % за підсумками 2010 р.

Така кількість сумнівів і запитань дає можливість деяким аналітикам припускати, що показники на 2010 р. просто “підігнані” під потрібні цифри бюджету. Підтвердженням подібних підозр виглядає і позиція Мінекономіки, як видно із заяв профільного міністра, не впевнене в показниках року нинішнього. Принаймні нещодавно Б. Данилишин заявив, що Мінекономіки не має чіткого прогнозу динаміки ВВП країни у 2009 р., оскільки розвиток ситуації залежатиме від парламенту і НБУ. Виникає резонне запитання: щодо яких показників розраховувалося зростання ВВП чи рівень інфляції в майбутньому році, якщо в цих розрахунках необхідно відштовхуватися від цього річних?

Зрозуміло, що будь-який бюджет у нинішніх економічних умовах можна дуже легко оскаржити та присвоїти йому оцінку „нереальний”. Та навіть якщо не брати до уваги сумнівність основних макроекономічних показників, а зосередитися на проблемі наповнення бюджету реальними коштами, питання виникають. Основне з них – яким чином доходи бюджету в наступному році зростуть на 20 %, при тому що сьогодні уряд не може виконати бюджет, значно менший, ніж на 2010 р. Зокрема, у нинішньому році у Стабфонд слід було перерахувати 20 млрд грн, але вдалося “нашкребти” трохи більше 2 млрд. У наступному році Стабфонду відведене центральне місце у справі фінансування розвитку економіки. Поповнювати його планується в першу чергу за рахунок надходжень від приватизації та випуску облігацій внутрішньої державної позики. При збереженні недостатньо високого інвестиційного попиту у світі, де гарантія, що Україна отримає прибутки від приватизації у розмірі 10 млрд грн? А випуск ОВДП можна трактувати як „запуск” друкарського верстата, оскільки викупувати їх доведеться НБУ, отже, про реальні гроші тут говорити немає як.

Існують у проекті бюджету „накладки” не лише фінансового, а й юридичного плану. Так, зокрема, плани уряду щодо передачі 65 % коштів зведеного бюджету на місцевий рівень слабо комунуються з чинним законодавством, оскільки орієнтовані на Бюджетний кодекс, який наразі все ще перебуває на стадії президентського вето. Цей аспект особливо яскраво демонструє хиткість обговорюваного нині головного фінансового документа країни. Остаточною бюджетна картина стане зрозумілою тільки після виборів Президента. На цьому наголошує і Прем’єр-міністр. “Після президентських виборів, у лютому 2010 р., ми і щодо Бюджетного кодексу вето відкличемо, і бюджет приймемо і підпишемо, і країна почне логічно працювати на рівні Нацбанку, тому що, безумовно, буде змінено керівництво докорінно”, – випромінює надію Ю. Тимошенко.

Поки що ж перший раунд бюджетної боротьби можна вважати закінченим: представлені аргументи уряду та його опонентів – опозиції і президентського табору. Наступний етап – парламентські читання, і, мабуть, ніхто не припускає, що бюджет буде зустрінутий прихильно. Навіть його автори не виключають, що випробування Верховною Радою головний фінплан країни не пройде, а якщо й

пройде, його напевно чекає вето Президента.

Більше того, Секретаріат Президента вже повідомив, що має намір рекомендувати Міністерству фінансів розпочати підготовку нового проекту Держбюджету, який буде реально здійсненним. Перший заступник голови Секретаріату Ю. Єхануров підкреслив, що проект Держбюджету на 2010 р., який розробив і подав у Верховну Раду Кабінет Міністрів, базується “на законі, якого немає”, – новій редакції Бюджетного кодексу, на яку Президент України наклав вето, а парламент це вето ще не подолав.

Ю. Тимошенко вже „про всяк випадок” готується „законно” надати чинності бюджету-2010 і без Верховної Ради, і без Президента: згідно з Бюджетним кодексом (якому, нагадаємо ще далеко до статусу чинного, оскільки він заветований В. Ющенком), уряд випустить постанову про виконання бюджету на 2010 р. „Може бути так, що бюджет не буде ухвалено. І я також це усвідомлюю, бо напруження в політикумі перед виборами досягло свого апогею. Може бути так, що парламент ухвалить, а Президент накладе вето, наприклад, тому, що на Міністерство оборони недостатньо витрат, або ще якісь витрати недостатні. І тому я хотіла б підкреслити, що уряд рухатиметься конституційним шляхом, законним шляхом, якщо не буде ухвалено бюджет парламентом і підписано Президентом. Буде прийнятий бюджет чи він не буде прийнятий, в абсолютно законний конституційний спосіб діятиме постанова уряду, яка цілком і повністю сповідує концепцію цього бюджету”, – обіцяє Прем’єр-міністр. Проте скільки б Ю. Тимошенко не повторювала тезу про „законність” та „конституційність”, набрання чинності Державним бюджетом через постанову Кабінету Міністрів поки що не передбачене жодним законом. На це вказують не лише опоненти Прем’єра, а і її соратники по коаліції. “Такі дії не передбачені жодним нормативним актом, жодною існуючою юридичною нормою. Тому я думаю, що ці дії орієнтовані, швидше за все, на виборців, а не на тих, хто цей бюджет виконуватиме або не виконуватиме”, – зазначив, зокрема, народний депутат від Блоку Литвина О. Зарубінський. Він також наголосив, що якщо в бюджеті немає таких речей, які навмисно закладені розробниками, щоб за них не проголосували для подальших звинувачень, його можна розглядати.

Підсумовуючи, зазначимо: єдине, про що можна з впевненістю сказати, – це те, що бюджет очікує тривалий шлях з неодноразовим ламанням навколо нього списів не лише економістами та політиками, а і юристами. А оскільки бюджет – це планування управління прогнозованою економікою, в умовах, коли ситуація в Україні та світі не дає змоги говорити про чітку прогнозованість і, відповідно, планування, то головний кошторис країни, швидше за все, і в 2010 р., як і неодноразово раніше, буде виконуватися в ручному режимі, і коригуватиметься „по факту”.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Сегодня, 22 сентября Партия регионов не стала блокировать трибуну и президиум парламента, и Верховная Рада открыла свое утреннее пленарное заседание. Кроме повышения соцстандартов, в повестке дня – представление Кабмином проекта Госбюджета-2010.

По итогам вчерашнего заседания согласительного совета парламента Верховная Рада решила 22 сентября рассмотреть первым вопросом ряд законопроектов о повышении социальных стандартов.

В ходе заседания совета зампреда фракции ПР А. Ефремов заявил, что „регионалы” готовы разблокировать парламентскую трибуну, если 22 сентября первым вопросом в повестке дня будет рассмотрен законопроект о повышении социальных стандартов депутата от Партии регионов М. Папиева. А лидер Партии регионов В. Янукович заявил, что его фракция поддержит проект Госбюджета, если правительство согласится повысить минимальные пенсии и зарплаты.

Фракция БЮТ выразила готовность рассматривать все законопроекты о повышении соцстандартов, если ПР не будет ставить по этому поводу дополнительных ультиматумов (*Корреспондент.net (www.korrespondent.net). – 2009. – 22.09.*)

Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин предлагает внести проект постановления о проведении специального заседания парламента с участием руководства государства (ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com). – 2009. – 21.09).

Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин поручил подготовить распоряжение, согласно которому все депутаты, которые во время пленарных заседаний принимают участие в агитации, должны оформлять отпуск за свой счет, а не командировку. Об этом Председатель ВР сообщил во время согласительного совета.

По словам В. Литвина, согласно этому распоряжению во время пленарных заседаний могут отсутствовать только те депутаты, которые находятся на больничном или в командировках в составе официальных делегаций.

Председатель ВР отметил, что в настоящее время ситуация складывается таким образом, что большинство руководителей парламентских комитетов и некоторые лидеры фракций не принимают участия ни в заседаниях согласительного совета, ни в пленарных заседаниях, но при этом организуют работу парламента „за пределами Верховной Рады” (*Вовремя.info (www.vovremya.info). – 2009. – 21.09.*)

Кабинет Министров может урегулировать ситуацию в случае неприятия бюджета-2010 путем принятия постановлений, считает спикер В. Литвин.

“В том случае, если в соответствии с Бюджетным кодексом бюджет не принят, то принимаются решения, но не новый бюджет. На уровне расходов по одной двенадцатой, а все остальное мы проживем и увидим. Вместе с тем и правительству, и ВР нужно вместе придирчиво посмотреть на проект бюджета в той части, насколько он противоречит решению Конституционного Суда”, – прокомментировал Председатель ВР возможность принятия правительством соответствующих постановлений в случае неприятия парламентом бюджета на 2010 г.

Ранее заместитель главы Секретариата Президента И. Попов заявил, что неприятие Госбюджета угрожает проведению выборов Президента Украины. По его словам, если нет бюджета на текущий год, то страна “живет” по бюджету прошлого года, при этом тратится его 1/12 часть ежемесячно (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.com.ua). – 2009. – 21.09.*)

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” (щодо припинення провадження у справі про банкрутство).

Законопроектом (реєстр. № 3528) пропонується внести зміни до ст. 8 та 40 чинного закону, які передбачають відмову у прийнятті заяви про порушення справи про банкрутство або припинення господарським судом провадження у справі про банкрутство, якщо боржником є комунальне підприємство.

На засіданні комітету зазначалося, що прийняття законопроекту дасть змогу “унікнути неоднозначного тлумачення судами норм Закону “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 21.09.*)

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за завідомо неправдиве показання та відмову від давання показань.

Законопроектом (реєстр. № 4424), поданим народними депутатами С. Олійником та А. Портновим, пропонується посилити кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве показання, відмову від давання показань свідками і потерпілими та складення завідомо неправдивого висновку експертом

під час провадження дізнання, досудового слідства або проведення розслідування тимчасовою слідчою чи спеціальною тимчасовою слідчою комісією Верховної Ради України або в суді.

Автори, обґрунтовуючи необхідність прийняття законопроекту, зазначили: “Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве показання та відмову від давання показань є недостатньою, занадто м’якою та такою, що не виконує належної функції попередження вчинення цього злочину”. На їхню думку, “загрозу такого м’якого покарання досить легко переважають інструменти впливу, що незаконно застосовуються до свідків, потерпілих та експертів з метою дачі ними “потрібних” показань (вмовляння, погрози, підкуп тощо)”. Тому народні депутати вважають, що “легкість впливу на учасників кримінального процесу повинна, окрім іншого, попереджуватися більш суворим кримінальним покаранням за вчинення цього злочину”.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого сприятиме зменшенню випадків як незаконного засудження громадян, так і запобігатиме необґрунтованому виправданню злочинців (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 21.09).*

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту включити до порядку денного та прийняти в першому читанні проект закону про внесення змін до Кодексу України про надра щодо видобування питних підземних вод.

Законопроектом (реєстр. № 4679) пропонується надати землевласникам і землекористувачам право без отримання спеціального дозволу на користування надрами видобувати питну підземну воду для власних господарсько-побутових потреб, нецентралізованого та централізованого (крім виробництва фасованої питної води) господарсько-питного водопостачання, за умови, що продуктивність водозаборів підземних вод не перевищує 300 м³ на добу (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 21.09).*

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією підтримує проект закону про внесення змін до Закону “Про перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації”.

Законопроектом (реєстр. № 5052) пропонується затвердити перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, і перелік акціонерних товариств, у статутних капіталах яких державні пакети акцій, котрі не підлягають приватизації.

Чинна редакція додатків 1 і 2 до Закону “Про перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації” містить 1537 об’єктів, з яких

законопроектом пропонується залишити в переліку з уточненими реквізитами 1047 об'єктів як такі, що зберегли загальнодержавне значення, та додатково включити до нього 748 об'єктів, а до додатку 2 – 92 об'єкти.

Водночас передбачається також створити умови для оптимізації структури державного сектору економіки шляхом приватизації виключених з переліку підприємств, подальше збереження яких у державній власності економічно недоцільно, що має забезпечити залучення недержавних інвестицій у розвиток виробництва та надходження коштів до державного бюджету.

Комітет підтримує прийняття проекту, оскільки він, на думку народних депутатів, створює додаткові правові підстави для недопущення прийняття рішень щодо реорганізації або реструктуризації підприємств, які заборонені до приватизації, без погодження з Кабінетом Міністрів України (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 21.09).*

Народный депутат от БЮТ И. Гринев опроверг заявления о договоренностях между Партией регионов и БЮТ относительно принятия Госбюджета на 2010 г. Об этом он заявил в интервью радио “Свобода”.

“К сожалению, таких договоренностей еще нет. Я бы очень хотел, чтобы мы договорились с Партией регионов о принятии бюджета на следующий год, потому что это значило бы, что две крупнейшие фракции берут на себя ответственность за самое сложное”, – заявил И. Гринев.

Накануне глава Секретариата Президента В. Ульянченко заявила, что бюджет страны на следующий год может быть принят по договоренности двух “мегафракций”: БЮТ и Партии регионов (*Вовремя.info (www.vovremya.info). – 2009. – 21.09).*

Президент Украины В. Ющенко хочет сорвать предстоящие президентские выборы. Об этом заявил 21 сентября первый замглавы фракции Партии регионов А. Ефремов.

А. Ефремов заявил, что В. Ющенко „не совсем законными путями” старается провести в стране обсуждение новой редакции Конституции Украины. Он добавил, что Президент „обязал областные и районные госадминистрации обсуждать его вариант изменений в Конституцию”. По словам первого зампреда фракции ПР, Президент „инициирует это не совсем законными путями, используя административный ресурс”.

А. Ефремов также отметил, что на сегодня выявлено очень много нарушений при составлении Государственного реестра избирателей. По его словам, очень большое количество людей обращается в органы по ведению госреестра по поводу ошибок в фамилиях. Если так будет происходить и в дальнейшем, то до конца декабря реестр избирателей не будет полностью составлен, сказал политик

(Перший Діловий канал (www.fbc.net.ua). – 2009. – 21.09).

Партия регионов обеспокоена неточностями в государственном реестре избирателей. Об этом на согласительном совете лидеров фракций заявил первый заместитель председателя фракции ПР А. Ефремов.

По его словам, очень большое количество людей обращается в органы по ведению госреестра по поводу ошибок в фамилиях. Депутат выразил обеспокоенность тем, что если так будет происходить и в дальнейшем, то до конца декабря реестр избирателей не будет полностью составлен.

При этом А. Ефремов также подчеркнул, что, по расчетам ПР, в госреестре избирателей сокращается количество избирателей, проживающих на юго-востоке страны, а в западных регионах оно незначительно увеличивается. По его словам, „эти цифры нуждаются в проверке и уточнении”.

Кроме того, он высказал мнение о необходимости обсудить в Верховной Раде и принять решение относительно указа Президента В. Ющенко, в котором дано поручение областным и районным государственным администрациям обеспечить всенародное обсуждение президентского проекта Конституции (***ProUA (www.proua.com). – 2009. – 21.09).***

Фракция Партии регионов требует заслушать в парламенте отчет министра экономики и исполняющего обязанности министра финансов Украины о выполнении Государственного бюджета на текущий год. Об этом заявил первый заместитель руководителя фракции Партии регионов А. Ефремов на заседании Согласительного совета лидеров фракций и комитетов Верховной Рады.

Он также добавил, что ВР должна заслушать и информацию Счетной палаты.

А. Ефремов подчеркнул, что особый акцент в этих отчетах должен быть сделан на том, как использованы средства Международного валютного фонда (***Фраза (faza.com.ua). – 2009. – 21.09).***

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент В. Ющенко заявляет, что не собирается отказываться от участия в выборах-2010. Об этом он сказал в интервью агентству Bloomberg.

“Очень легко получить высокий рейтинг – нужно лишь играть в популистские игры и все. Это не мой путь. Я не думаю о выборах, я думаю о своих детях, какую страну я им оставлю”, – сказал В. Ющенко.

“Я скажу слова, которые многим не понравятся, но я не сдамся”, –

подчеркнул он.

“Если многие люди с вами не соглашаются, это не означает, что вы неправы. Или вы непопулярны, но несете стратегическую службу нации, или вы думаете о выборах”, – сказал он.

Вместе с тем Президент уверен, что влияние России на Украину уменьшилось со времен Оранжевой революции.

“Главное, что Украина привыкла к демократии. Теперь это другая страна. Свобода теперь – это естественно для наших граждан и выборы также”, – сказал В. Ющенко (*Версии (www.versii.com.ua)*). – 2009. – 21.09).

Президент України В. Ющенко своїм Указом № 759/2009 “За вагомий особистий внесок у відродження Української греко-католицької церкви та з нагоди 20-ї річниці виходу її з підпілля” нагородив представників УГКЦ (Майдан (maidan.org.ua)). – 2009. – 22.09).

Президент Украины В. Ющенко считает, что подписанный в январе 2009 г. газовый контракт с Россией можно изменить “в любой момент”. Об этом он сказал в интервью Bloomberg, сообщает главная служба информационной политики Секретариата Президента Украины.

Президент выразил поддержку планам Национальной акционерной компании “Нефтегаз Украины” осуществить погашение или своп еврооблигаций на 500 млн долл. По его словам, нынешние проблемы “Нефтегаза” – это “следствие правительственной политики и неудачных газовых договоренностей между Украиной и Россией, в частности, в январе”. “Газовый договор перечеркивает несколько базисных принципов, и если Россия от этого выиграла, то Украина только проиграла”, – сказал он, добавив, что “ответственность за это несет правительство и ошибки эти были фатальными”.

“Я не думаю, что соглашение, которое базируется на таких нерыночных принципах, добавило хоть какую-то стабильность в вопросе газовых поставок в Европу”, – подчеркнул Президент Украины. “Если бы нам только удалось повысить тарифы на транспортировку газа через территорию Украины, хотя бы до того самого низкого уровня, который сегодня платят страны Европы, “Нефтегаз Украины” получил бы дополнительно 2,5 млрд долл.”, – сказал В. Ющенко (*Версии.com (www.versii.com)*). – 2009. – 21.09).

Президент В. Ющенко сказав, що якщо Україна не повторить шлях Польщі, Болгарії, Латвії та інших країн Східної Європи і не приєднається до європейської моделі безпеки, то в неї буде „складне майбутнє”. В інтерв'ю агентству “Блумберг” напередодні поїздки до США Президент визнав, що Європа не дослухається до бажання України вступити в НАТО, і заявив, що Європа

повинна „навчитися, як говорити в один голос” щодо питань безпеки, зауваживши, що приєднання України до європейської системи безпеки було б вигідним для Європи.

Згадавши про конфлікт з Грузією у серпні минулого року, В. Ющенко висловив думку, що подібне може статися з будь-якою країною, сказавши, що Європа стала більш нестабільною і застеріг проти створення нової залізної завіси в Європі.

Також Президент В. Ющенко закликав Росію не втручатися в українські справи напередодні виборів: „Менше втручання в українські справи. Я маю на увазі нашого дорогого сусіда – Росію! Я би хотів, щоб лідери тієї країни поважали право українців на обрання того, хто керуватиме Україною. Нам не потрібні поради”.

Водночас, на думку Президента В. Ющенка, Росія не матиме „такого великого” впливу на президентські вибори не тому, що у неї „менше намірів”, а тому що Україна „стала більш незалежною”.

Президент В. Ющенко назвав відносини України з Росією складними, але зауважив, що вони не були легшими 10 років тому, згадавши про конфлікт довкола Тузли та статусу Севастополя. Він заперечив, що відносини з Росією погіршилися за останні чотири роки.

В. Ющенко заперечив, що труднощі у відносинах з Росією виникають через позицію української сторони, і заявив, що Росія повинна взяти на себе відповідальність за ситуацію, що склалася (*Західна інформаційна корпорація (www.zik.com.ua). – 2009. – 21.09.*)

Президент Украины В. Ющенко считает, что интеграция Украины в НАТО и будущее членство Украины в НАТО не представляют никакой угрозы кому-либо.

Об этом он сказал, выступая на Совете внешних отношений в Нью-Йорке 21 сентября.

В. Ющенко подчеркнул, что у Украины нет другой альтернативы, кроме как идти по пути международной политики безопасности и стать членом системы коллективной европейской безопасности.

“Членство в НАТО и украинская независимость – это почти слова-синонимы”, – подчеркнул Президент Украины.

В. Ющенко также отметил, что интеграция Украины в НАТО “не будет использована для угрозы третьим странам”.

Также Президент Украины выразил надежду на то, что Россия выведет свой Черноморский флот в мае 2017 г., как это предусмотрено соглашением (*ФЛОТ2017 (flot2017.com). – 2009. – 22.09.*)

З 1 січня заробітна плата працівників системи охорони здоров'я збільшиться в середньому на 20 %.

Про це заявила Прем'єр Ю. Тимошенко під час відвідування Київської міської онкологічної лікарні, повідомляє прес-служба уряду.

Вона зазначила, що зарплата зросте незалежно від того, чи буде ухвалений Держбюджет на 2010 р.

“Нам важко у кризу різко підвищувати заробітну плату, але доплата за стаж для лікарів буде”, – наголосила Ю. Тимошенко (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2009. – 21.09).

Прем'єр-министр України Ю. Тимошенко заявляє, що „80-процентний обвал курсу гривни, который произошёл на протяжении последних месяцев, является следствием коррупционных теневых операций, совершенных под контролем Национального банка Украины”.

„Поэтому после президентских выборов будет изменено руководство Нацбанка и курс гривни вернется к уровню 6,5 относительно доллара США”, – отметила Премьер.

По ее словам, мириться с теперешними подходами специалистов Нацбанка нельзя, поскольку речь идет о „масштабном непрофессионализме специалистов НБУ, вызванном коррупционными проявлениями в деятельности его руководства. Многие цинично зарабатывают на кризисе и горе людей, причем зарабатывают аморально”.

Текущее падение гривни беспрецедентно, акцентировала Ю. Тимошенко, напомнив, что „максимальное снижение курса национальных валют в результате мирового экономического кризиса достигло в некоторых странах 25 %, если не принимать во внимание Исландию”.

„Однако обвал курса гривни вызван искусственно, потому что все расчеты свидетельствуют о том, что в теперешних экономических и финансовых условиях курс гривни должен быть приблизительно 6–6,5 грн относительно доллара США. Это подтверждают не только авторитетные эксперты, но и заместители председателя Нацбанка Украины”, – сказала Ю. Тимошенко.

„Что касается результатов рефинансирования частных банков, то валютный ресурс был направлен прежде всего на валютный рынок и обвалил курс гривни, а не поступил в реальный сектор экономики, поскольку, собственно, и не ставилась такая цель руководством Национального банка”, – подытожила Премьер-министр (*ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com)*). – 2009. – 21.09).

В проекте бюджета 2010 г. необходимо предусмотреть средства для предоставления госгарантий на привлечение инвестиций для развития

морських і речних портів України.

Об этом заявила Премьер Ю. Тимошенко в Одессе во время круглого стола с руководителями портов, отраслевых профсоюзов, органов исполнительной власти и ученых.

Кроме того, она отметила, что такие средства должны быть предусмотрены и в бюджете этого года.

При этом она отметила, что на сегодняшний день в Украине не реализуются серьезные проекты для развития портов. “К сожалению, сейчас у нас нет хороших проектов”, – сказала Ю. Тимошенко.

Премьер также сообщила, что в случае необходимости государство сможет взять на себя выплату процентов по кредитам, которые будут наиболее важные и перспективные для развития портов.

Ю. Тимошенко сказала, что, прежде всего, необходимо расширять территории портов и для этого необходимо упростить процедуру предоставления земель.

Она отметила, что основные фонды портов на сегодняшний день имеют высокую степень изношенности и требуют ремонта.

Также Ю. Тимошенко считает, что необходимо усилить работу по обеспечению безопасности мореплавания (*Вовремя.info (www.vovremya.info)*. – 2009. – 20.09).

Уряд України зацікавлений у започаткуванні системного діалогу з Китаєм. Про це Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко заявила під час зустрічі з делегацією Комуністичної партії КНР на чолі з Секретарем міського партійного комітету міста Шанхай, членом політбюро ЦК КПК Ю. Чженшеном.

Ю. Тимошенко зазначила, що візит делегації Компартії КНР перш за все є продовженням ефективної співпраці, яка активізувалася між країнами в останні місяці: „Вважаю, що ваш візит дасть нам надію цю динаміку ще посилити”.

Прем'єр-міністр підкреслила, що з багатьох напрямів можливої двосторонньої співпраці уряд України відпрацював робочі моделі та конкретні пропозиції, над втіленням яких вже працюють команди України та Китаю. „Я, як Прем'єр-міністр, вся наша урядова команда робитимемо усе необхідне, щоб ці проекти втілювалися в життя. Наша команда великі надії покладає на розвиток нашої співпраці”, – наголосила Ю. Тимошенко.

Вона також зазначила, що Україна та Китай мають спільне бачення щодо виходу економік країн з кризи: „Україна під час кризи також хоче модернізувати, реконструювати свої головні структури, щоб з кризи вийти сильнішими і тут наші плани і стратегічні бачення абсолютно збігаються”.

Крім того, Прем'єр-міністр привітала членів делегації з 60-річчям проголошення Китайської Народної Республіки.

У свою чергу голова делегації, Секретар партійного комітету міста Шанхай

Ю. Чженшен зазначив, що відносини між Україною та Китаєм динамічно поглиблюються. За його словами, багато зусиль для цього докладає Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко: „Ми висловлюємо Вам вдячність і цінуємо Вашу підтримку в багатьох важливих питаннях”.

Ю. Чженшен також підкреслив, що за останні роки торговельно-економічна співпраця між Україною та Китаєм стрімко розвивається. За його словами, незважаючи на те, що через світову фінансово-економічну кризу цього року обсяг товарообігу між двома країнами зменшився, вже найближчим часом буде відновлена попередня динаміка (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2009. – 21.09).

Уряд повністю профінансує завершення будівництва Центру раннього виявлення онкологічних захворювань з використанням ПЕТ-технологій на території Київської міської онкологічної лікарні. Про це Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко заявила під час відвідування онкоцентру.

„Я без сумніву вважаю, що це один з пріоритетних напрямів, на який уряд повинен виділяти кошти, тому ми прийняли постанову про повне фінансування завершення цього проекту, і день-два за графіком почнемо виділяти ресурси”, – підкреслила Прем'єр-міністр. Вона зазначила, що уряд зробить все, щоб будівництво Центру було завершено до 1 січня 2010 р.

Звертаючись до будівельників та медперсоналу онкологічної лікарні, Ю. Тимошенко підкреслила: „Уряд фінансує, а ви до 1 січня 2010 р. наполегливо працюєте, запускаєте, і ми разом з вами даємо надію і Києву, і частині України”.

Глава уряду повідомила, що даний Центр оснащений найновішим обладнанням, яке надаватиме можливість виявляти онкологічні захворювання на ранніх стадіях та сприятиме скороченню смертності серед онкохворих. Окрім того, Прем'єр-міністр наголосила, що такі самі центри потрібно створити у кожній області та зробити лікування у них безкоштовним і доступним (*Урядовий портал(www.kmi.gov.ua)*. – 2009. – 21.09).

Президент В. Ющенко отзовет свое ходатайство в Конституционный Суд, если парламент внесет ряд изменений в новую редакцию закона о выборах главы государства. Об этом в эфире телеканала ICTV заявила глава Секретариата Президента В. Ульянченко.

“Верховная Рада способна собраться и внести изменения в уже существующий закон о выборах, поскольку только ленивый не говорит о проблемах отдельных статей данного закона”, – сказала она.

Она также подчеркнула, что глава государства может отозвать свое ходатайство в КС, если указанные условия будут осуществлены в зале Верховной Рады и удовлетворят все позиции, о которых говорил В. Ющенко при условии, что

они не будут противоречить Конституции.

Глава СП также акцентировала внимание на том, что глава государства ни единого раза не говорил про отмену закона о выборах целиком.

Она отметила, что возможная отмена судом отдельных норм новой редакции закона после начала предвыборной компании не повлияет на сам избирательный процесс, о чем уже неоднократно говорили представители ЦИК (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.com.ua)*). – 2009. – 21.09).

В ходе нынешней Генеральной ассамблеи ООН в Нью-Йорке Президент Украины В. Ющенко не исключает возможности провести встречу с Президентом РФ Д. Медведевым, во время которой будет инициировано усиление экономического сотрудничества между странами. Об этом заявил заместитель главы Секретариата Президента Украины А. Гончарук.

„Если во времени совпадет пребывание лидеров на каком-то из мероприятий, то, думаю, что два Президента по меньшей мере обменяются может не очень продолжительными, но приветствиями”, – сказал А. Гончарук. При этом он отметил, что пока такая встреча Президентом Украины и России не запланирована, а их графики участия в работе Генассамблеи ООН очень плотные.

По словам А. Гончарука, В. Ющенко подготовил несколько инициатив, с которыми планирует выйти на встречу с российским коллегой (*Фраза (frazza.com.ua)*). – 2009. – 21.09).

Секретариат Президента прогнозирует, что Верховная Рада примет Государственный бюджет на 2010 г. не ранее марта 2010 г. Об этом сказал первый заместитель главы Секретариата Ю. Ехануров, представляя председателя Киевской областной государственной администрации В. Вакараша.

„По доброй традиции, вспоминая все годы нашей независимости, бюджет будет утвержден, но как оптимист могу сказать: в конце марта следующего года, как пессимист скажу, что где-то в июне”, – сказал он.

При этом Ю. Ехануров раскритиковал подготовленный Кабинетом Министров проект Госбюджета-2010.

Также он сообщил, что Секретариат намерен рекомендовать Министерству финансов начать подготовку нового проекта Госбюджета, который будет реально выполнимым (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 21.09).

Правительство уполномочило Министерство финансов предоставить абсолютную и безоговорочную гарантию по реструктуризации внешних долговых обязательств НАК “Нефтегаз Украины”, сообщается в пресс-релизе ведомства.

“Такую гарантию Минфин сможет предоставить сразу после достижения договоренностей “Нефтегаз” с кредиторами об условиях реструктуризации”, – сообщается в нем.

Срок погашения реструктуризированной задолженности, на которую распространяется гарантия, должен составлять приблизительно пять лет с целью оптимального урегулирования внешних обязательств Украины, уточнили в Минфине.

Ранее сообщалось, что НАК “Нефтегаз Украины” подаст на утверждение Кабинета Министров Украины предложение о реструктуризации внешнего долга. Кабинет Министров постановлением № 762 от 22 июля поручил Минфину в течение года принять меры по реструктуризации задолженности НАКа по внешним займам, а также по уменьшению стоимости обслуживания предоставленных компании кредитов путем рефинансирования. В то же время держатели еврооблигаций НАК “Нефтегаз Украины” высказали свое возмущением тем, что до сих пор не получили от украинской компании условий реструктуризации.

“Нефтегаз Украины” надеется до 30 сентября погасить еврооблигации на 500 млн долл. Кроме того, это – долги “Нефтегаза Украины” Derpha Bank на сумму 220 млн долл., Credit Suisse International (CSI) – на 550 млн долл. и Deutsche Bank – на 395,2 млн долл., срок погашения которых приходится на 2009–2012 гг. С учетом процентов общая сумма выплат по ним составляет около 1,78 млрд долл., в том числе в этом году – около 650 млн долл., в следующем – около 570 млн долл. (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.com.ua). – 2009. – 21.09*).

Украинская экономика сумеет восстановить докризисные объемы ВВП уже к концу 2012 г. Об этом заявил министр экономики Б. Данилишин.

По мнению министра, спад ВВП по итогам текущего года составит 10–12 %. „Положительные тенденции в экономике уже начались, и до конца 2009 г. они усилятся. Ожидается, что по итогам I полугодия 2010 г. мы уже будем иметь положительный результат”, – сказал министр, однако не уточнил прогноз на I полугодие 2010 г., но назвал реалистичным ожидание в 2010 г. роста ВВП на 3,7 %.

Прогноз спада ВВП в нынешнем году на 10–12 % несколько оптимистичен, отмечают эксперты. В I квартале экономика страны сократилась на 20,3 %, во II квартале – на 18 %.

В свою очередь во Всемирном банке ожидают по итогам года спад ВВП Украины на уровне 15 %, в МВФ – на 14 %.

Учитывая оба негативных сценария Минэкономики на 2009 г. и оптимистический прогноз роста экономики в 2010 г., для восстановления реального ВВП на докризисном уровне в 2011–2012 гг. суммарный прирост должен составить 7–9 %.

Однако, по оценкам экспертов, прогноз министра экономики возможен лишь в случае быстрого восстановления мирового спроса на сталь (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 21.09).

ПОЛІТИКА

Визит Президента Украины В. Ющенко на заседание 64 сессии Генассамблеи ООН будет иметь характер гуманитарной миссии, во время которой глава Украинского государства в очередной раз попытается актуализировать ряд своих персональных гуманитарных проектов. В то же время вряд ли В. Ющенко найдет аудиторию для обсуждения внутривнутриполитических проблем в Украине. С такой оценкой визита Президента Украины в США выступил директор Агентства моделирования ситуаций (АМС) В. Бала.

„Многие эксперты могут говорить о политическом туризме В. Ющенко в случае с посещением Генассамблеи ООН. Однако я бы несколько скорректировал выводы. Скорее всего, миссия В. Ющенко будет носить характер гуманитарной. Он в очередной раз сможет актуализировать принципиально важные для него лично гуманитарные проекты. При этом можно уверенно говорить о том, что во время официальных встреч украинского Президента его партнеры не будут поднимать тему внутривнутриполитических дискуссий в Украине и проблемы выборов”, – считает эксперт.

По мнению В. Балы, помимо официальных задач В. Ющенко во время визита в США будет пытаться найти поддержку в среде украинской диаспоры (*Фраза (frazza.com.ua)*). – 2009. – 21.09).

Лидер Партии регионов В. Янукович считает, что природный газ, добытый в Украине, не должен стоить для населения дороже 60 долл. За 1 тыс. куб. м.

В. Янукович отметил, что возглавляемое им правительство в 2006–2007 гг. продавало для населения газ украинской добычи по цене до 48 долл.

“Мы не поднимали большие цены, понимая, что цены на газ будут расти, но лишь параллельно с ростом пенсий, зарплат”, – пояснил он.

Коснувшись проблемы перехода украинской экономики на альтернативные источники энергии, лидер оппозиции заявил, что считает подобные намерения перспективными, но нереальными в нынешних условиях.

При этом он выразил возмущение по поводу заявления министра ЖКХ А. Кучеренко о нецелесообразности дальнейшей газификации сельских районов (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2009. – 19.09).

Лидер общественной инициативы „Фронт змін” А. Яценюк убежден, что Украина должна развивать собственные газовые и нефтяные месторождения.

Об этом он заявил на заседании круглого стола по проблемам нефтегазодобычи в городе Борислав Львовской области.

“Мы должны идти по пути освоения новых месторождений. Здесь возникает вопрос – где взять деньги?” – отметил А. Яценюк.

“Тогда мы не только пенсионную дыру не залатаем, но и не сможем сбалансировать энергетику страны”, – сказал он. Также лидер „Фронт змін” считает, что Украине необходимо определить схему своего нефтегазового комплекса.

“Я внес закон с предложением ввести фактически государственную монополию на рынке природного газа. Это нечто вроде “Газпрома” в России”, – пояснил он. В частности, по словам политика, его инициатива предусматривает, чтобы все газопроводы, которые являются государственной собственностью, передать в собственность НАК „Нефтегаз Украины”.

При этом, по его мнению, „Нефтегаз” должен быть единственным субъектом, который покупает все энергетические газовые ресурсы. “Но из НАК „Нефтегаз Украины” должна быть выделена труба. Потому что мы ее фактически отдали россиянам в пользование. Мы сейчас дотируем транзит российского газа”, – подчеркнул он.

По подсчетам А. Яценюка, на транзите российского газа Украина теряет 700 млн долл. ежемесячно. “Поэтому я выступаю за создание мощного энергетического монстра в Украине”, – отметил он (*Корреспондент.net* (*korrespondent.net*). – 2009. – 19.09).

Лидер Партии регионов В. Янукович заявляет, что его политическая сила поддержит законопроект о Государственном бюджете на 2010 г., если с проекта будут сняты „популистские обещания”.

„Проект бюджета, поданный в Верховную Раду, основан на нереальных показателях. И это мысль не только наших экспертов. Это – вывод международных финансовых организаций. Например, Международный валютный фонд прогнозирует дефицит бюджета свыше 11 %. А в проекте Ю. Тимошенко прогноз – всего 5 %”, – отметил он, добавив, что также и относительно показателей по инфляции, курсу гривни, ВВП, по безработице.

„Ю. Тимошенко подает цифры, которые всегда идут вразрез с жизнью. Она предлагает нереальный бюджет. Бюджет, который не может быть выполнен”, – отмечает лидер ПР.

Также он прибавил, что ПР за то, чтобы в парламенте началось обсуждение бюджета.

„Более того, если в процессе обсуждения с проекта бюджета будут сняты

популистские обещания, если проект будет реальным – мы готовы поддержать его... Потому мы не отступим от наших требований повысить минимальные пенсии и зарплаты”, – заявил В. Янукович (*ProUA (www.proua.com)*). – 2009. – 21.09).

Полтавская областная организация Народного руха Украины приняла решение перейти к общественному движению „За Украину!”, сообщили в пресс-службе „За Украину!”.

Согласно сообщению, объясняя мотивы такого перехода, Полтавская организация НРУ в соответствующем заявлении отмечает, что „нынешняя верхушка НРУ под руководством Б. Тарасюка всячески настаивает на сближении партии с Блоком Юлии Тимошенко”, видение которого „полностью расходится с программными целями и идеологическими принципами Руха”.

Также полтавские „руховцы” отмечают, что „голос Руха почему-то не раздался тогда, когда большой бизнес создавал антигосударственную коалицию Партии регионов и Блока Юлии Тимошенко”. „Нынешняя верхушка НРУ, завладев брендом Руха, прибегает к подыгрыванию прокремлевским силам”, – говорится в заявлении.

„Будущее Украины – за молодыми незапятнанными политиками. Таким считаем председателя Общественного движения „За Украину!” В. Кириленко”, – убеждены полтавские члены НРУ (*ProUA (www.proua.com)*). – 2009. – 21.09).

Лидер общественной инициативы “Фронт змін” А. Яценюк убежден, что у Украины нет альтернативы сохранению целостности нации.

Об этом он заявил в эфире телекомпании Новое телевидение края в Коломые Ивано-Франковской области, сообщает пресс-служба “Фронту змін”.

“У нас просто нет иного пути. Если мы пойдем на поводу у тех, кто поднимает вопросы языка, НАТО, ЕС, России, Черноморского флота, ОУН-УПА, Второй мировой войны, – мы с вами будем жить так: Западная Украина будет в пределах четырех, может, пяти областей, а Восточная Украина и Центральная Украина – отдельно. Это будет три разных государства”, – сказал А. Яценюк.

Политик заявляет, что в случае избрания Президентом будет отстаивать во внешнеполитических вопросах прежде всего национальные интересы и вести равноправный диалог как с Востоком, так и с Западом (*BOBPEMЯ.info (www.vovremya.info)*). – 2009. – 22.09).

Зважаючи на те, що було зроблено з Грузією, не виключено, що перспектива встановлення протекторату над Україною з її подальшим розчленуваннямдесь у Росії розглядається, але це зовсім не означає, що такий

сценарій буде реалізований. Таку думку висловив політолог, головний редактор культурологічного часопису „І” Т. Возняк.

Він вважає, що наближення виборів в Україні негативно впливає на стан відносин між Україною і Росією, бо перед виборами зазвичай напруження зростає і хтось починає спекулювати на цій темі.

А Росії, на думку Т. Возняка, це потрібно для того, щоб контролювати простір довкола своїх кордонів (*Західна інформаційна корпорація (zik.com.ua). – 2009. – 21.09).*

ЕКОНОМІКА

Пять из 14-ти банков с временной администрацией в ближайшее время могут быть переданы на ликвидацию.

У инвесторов банков „Арма”, „Днистер”, БРР, „БИГ Энергия” и Трансбанка есть 10 дней для того, чтобы выполнить взятые на себя обязательства и перечислить в проблемные учреждения необходимые средства. „В этих банках есть инвесторы, но пока они не выполняют взятые на себя обязательства”, – сообщил начальник управления кризисного менеджмента НБУ Ю. Петров.

Чтобы дисциплинировать новых инвесторов проблемных банков, НБУ поставил условие: либо до начала октября они заводят обещанные средства, либо НБУ начнет процедуру ликвидации этих банков. „До 1 октября судьба этих банков будет решена. Либо инвесторы действительно выполняют условия и работают, либо банки будут переданы на ликвидацию”, – категоричен Ю. Петров (*Фраза (frazza.com.ua). – 2009. – 21.09).*

Украина успешно завершила переговоры с Международным банком реконструкции и развития (МБРР) о привлечении дополнительного финансирования проекта реабилитации гидроэлектростанций в размере 60 млн долл. Об этом сообщает пресс-служба Минтопэнерго.

В состав „Укргидроэнерго” входят восемь гидроэлектростанций на Днестре: Киевская ГЭС, Киевская ГАЭС, Каневская ГЭС, Кременчугская ГЭС, Днепродзержинская ГЭС, Днепровская ГЭС-1, Днепровская ГЭС-2, Каховская ГЭС на Днестре, а также Днестровская ГЭС на Днестре. Суммарная установленная мощность больших ГЭС Украины составляет 4 тыс. 640 МВт. За восемь месяцев 2009 г. гидроэлектростанции произвели 7,8 млрд кВт/ч электроэнергии.

В сентябре 2005 г. Украина и Всемирный банк подписали кредитное соглашение о кредите на 106 млн долл. для реконструкции ГЭС Днепровского каскада. Проект рассчитан на шесть лет и потребует 361,8 млн долл. инвестиций. Планируется реконструировать 46 гидроагрегатов на девяти ГЭС, модернизировать систему управления, защиты и сигнализации, восстановить

высоковольтное оборудование.

В Минтопэнерго Украины также сообщили, что за восемь месяцев 2009 г. строительство Днестровской ГАЭС профинансировано на 70 млн долл. В ближайшее время состоится запуск в проектом насосном и генераторном режиме первого гидроагрегата ГАЭС. Правительство и Минтопэнерго продолжают вести переговоры с Всемирным банком и Европейским банком реконструкции и развития о предоставлении кредитных средств для финансирования работ, предусмотренных проектом первой очереди строительства Днестровской ГАЭС (*Перший діловий канал (www.fbc.net.ua). – 2009. – 21.09).*

Отечественные металлурги в прошлом месяце произвели 2,66 млн т стали и уступили восьмую строчку Бразилии, в которой за август было выплавлено 2,68 млн т этой продукции. По мнению экспертов, Бразилии удалось нарастить производство стали и обойти Украину за счет более развитого внутреннего рынка потребления металлопродукции. В этой стране реализуется государственная программа развития инфраструктуры.

В Украине же ситуация с внутренним потреблением остается крайне сложной. Так, по данным Astrum Investment Management, потребление металлопродукции в Украине упало более чем на 60 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. „Пока что финансовые показатели отраслей, потребляющих металл, в Украине не дают возможности говорить о стабильном росте спроса”, – считает С. Магера, пресс-секретарь ММК им. Ильича. В целом, по прогнозу аналитика инвестиционной компании „Тройка Диалог Украина” А. Мартыненко, ожидается дальнейшее увеличение доли экспорта в структуре реализации отечественной металлопродукции из-за крайне слабого внутреннего рынка.

К тому же в августе из-за нехватки сырья не удалось выполнить в полном объеме производственные планы ведущим отечественным металлургическим предприятиям. Из-за нехватки качественного коксующегося угля, крупнейший отечественный горно-металлургический комбинат „АрселорМиттал Кривой Рог” не смог выполнить производственных планов на август. Также не смогли нарастить производство и мариупольские металлурги. „Сейчас на капитальном ремонте находится наша доменная печь № 5”, – сообщил „ДЕЛУ” С. Магера. Не смогли выполнить своих производственных показателей и меткомбинаты „ИСД” (*Майдан (maidan.org.ua). – 2009. – 22.09).*

По итогам восьми месяцев 2009 г. Украина находится на третьем месте среди европейских государств по объемам падения авторынка. Такие данные, приводит Ассоциация дилеров автомобилей с пробегом и компания “Чойс Юкрейн”.

Как сообщили в ассоциации, за восемь месяцев 2009 г. было зарегистрировано на 72 % меньше автомобилей, чем за аналогичный период прошлого года. Хуже, чем на украинском рынке, дела обстоят только в Латвии, где по сравнению с 2008 г. автопродажи упали на 80,2 %, и в Исландии, аналогичный показатель которой равен – 78,8 % (*MIGnews.com.ua (mignews.com.ua). – 2009. – 22.09).*

За первое полугодие Одесский припортовый завод показал чистый убыток в размере 38 млн грн. Об этом заявил и. о. главы Фонда государственного имущества Д. Парфененко в эфире телеканала ICTV.

В частности, среди причин убыточности предприятия он назвал цену на газ: “По тем ценам, которые существуют на природный газ, продукция завода является неконкурентоспособной”.

И. о. главы ФГИ подчеркнул, что “в следующем году стоимость предприятия будет снижаться”. “Мы считаем, что именно сейчас то время, когда нужно привлекать инвестора”, – добавил он.

Д. Парфененко подтвердил, что подано три заявки на участие в конкурсе по приватизации ОПЗ. “Что это за заявки даже я не знаю, потому что они подаются в закрытых конвертах”, – заявил он.

Также и. о. главы ФГИ считает, что указ Президента о приостановлении продажи Одесского припортового завода носит политический характер (*MIGnews.com.ua (mignews.com.ua). – 2009. – 22.09).*

По состоянию на 1 сентября доля проблемных кредитов в совокупном объеме предоставленных украинскими банками займов составила 6,8 %, увеличившись в августе на 0,6 %. Об этом сообщают в Национальном банке Украины.

Согласно данным регулятора, в августе доля проблемных кредитов возросла на 11,6 %, или на 5,363 млрд грн – до 51,418 млрд грн, тогда как в июле его прирост составлял 5,376 млрд грн, или 13,2 %.

При этом с начала года доля проблемных кредитов возросла почти в 2,9 раза, или на 33,403 млрд грн, сообщают в НБУ.

Совокупный зарегистрированный уставный капитал банков в августе увеличился на 0,9 %, или на 0,941 млрд грн – до 104,202 млрд грн.

По данным НБУ, в августе число действующих в Украине финансовых учреждений с иностранным капиталом увеличилось до 53. Количество банков со 100 % иностранным капиталом в прошлом месяце не изменилось – работает 17 таких финучреждений.

Доля иностранного капитала в совокупном уставном капитале банков по итогам августа сократилась до 34,5 % с 34,8 % по итогам июля.

В целом, согласно данным НБУ, к 1 сентября в Украине действовали 184 банка из 198 зарегистрированных (12 банков – в стадии ликвидации) (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.com.ua)*). – 2009. – 21.09).

За восемь месяцев 2009 г. добыча газа в Украине увеличилась на 1,8 %, или 257,5 млн куб. м, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, и составила 14 млрд 208,9 млн куб. м. Об этом говорится в сообщении Министерства топлива и энергетики Украины.

Согласно данным Минтопэнерго, за январь – август добыча газа составила 14 млрд 208,9 млн куб. м, в том числе объемы добычи газа предприятиями НАК “Нефтегаз Украины” увеличились на 208,1 млн куб. м и составили 12 990,4 млн куб. м газа.

В свою очередь, объемы добытого газа в августе 2009 г. уменьшились на 21,9 млн куб. м (или на 1,3 %) по сравнению с августом прошлого года, в том числе предприятиями НАК “Нефтегаз Украины” добыто 1 млрд 574 млн куб. м, что на 11,7 млн куб. м меньше уровня показателя 2008 г. (*Таймер (timer-ua.com)*). – 2009. – 21.09).